

Voorbeeld functiebeschrijving Vaktherapeut in het onderwijs

Door Elly Meijer en Marijn Roefs-Batelaan in samenwerking met Eva Hoopman, Bettina Sas, Henny Croymans en Jantine Koudijzer

Inleiding

Omdat een functieomschrijving een weerslag is van de feitelijke werksituatie kan onderstaande voorbeeld functiebeschrijving niet rechtstreeks in alle situaties gebruikt worden. De tekst is geformuleerd op het niveau van een vakvolwassen vaktherapeut. Het kan dus zijn dat niet alle werkzaamheden op uw situatie van toepassing zijn; bijvoorbeeld omdat u zich in het begin van uw loopbaan bevindt of omdat u parttime werkt. U dient de beschrijving dan overeenkomstig aan te passen, wat gevolgen kan hebben voor het indelingsniveau.

Het is helaas niet mogelijk een functiebeschrijving te maken, die gegarandeerd een bepaalde indeling tot gevolg heeft. Functiewaardering is geen 'exacte wetenschap' maar een serieuze poging om verschillen tussen functie te objectiveren. Afhankelijk van de instelling, de omschrijving, de overtuigingskracht van de functiehouder en uiteraard de invloed van de indeler (het blijft mensenwerk) zullen functies uiteindelijk hun waardering krijgen.

1. Functie-informatie

➤ Functienaam	Vaktherapeut
➤ Organisatie	
➤ Onderdeel	Gespecialiseerde onderwijsondersteuning
➤ Werkterrein	Vaktherapie
➤ Activiteiten	Overdragen van informatie en vaardigheden Begeleiden, verzorgen en (therapeutisch) behandelen

2. Context

De vaktherapeut werkt binnen één of meer scholen voor basisonderwijs, speciaal basisonderwijs of (voortgezet) speciaal onderwijs. De vaktherapeut is lid van een multidisciplinair zorgteam (bestaande uit een revalidatie- of schoolarts en andere deskundigen) waarin de leerlingenzorg in brede zin en (individuele) behandelplannen, methoden en voortgang van leerlingen worden besproken. De vaktherapeut werkt met een diverse populatie, waaronder leerlingen met problematiek op gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling, gedrag, communicatie en beweging, waarbij de behandeling niet altijd van te voren vast staat. Er wordt beroep gedaan op de vaardigheden van de vaktherapeut om zowel breed als gericht te observeren, probleemgebieden vast te stellen en een divers behandel aanbod te creëren, wat de complexiteit van de functie vergroot. De vaktherapeut organiseert, ontwikkelt, voert uit en implementeert de vaktherapeutische expertise, verricht de vaktherapeutische behandeling en neemt deel aan professionalisering.

3. Werkzaamheden

Organisatie, ontwikkeling, uitvoering en implementatie van de vaktherapeutische expertise

Vaktherapeut:

- Voert overleg en doet voorstellen aan de schoolleiding over het beleid ten aanzien van het eigen vakgebied mede in relatie tot het algemene sociaal-emotioneel klimaat;
- Ondersteunt en begeleidt leerkrachten en/of ouders/verzorgers in het vinden van een betere omgang met de leerling en het vergroten van de competenties van de leerling en/of de ouders/verzorgers;
- Toetst school-, zorg- en voorlichtingsplannen op een gezond sociaal-emotioneel klimaat en schrijft hieraan mee;
- Past preventiemaatregelen toe, zoals het verzorgen van voorlichting aan ouders, leerlingen en leraren en het uitvoeren van observatie en behandeling;
- Verricht onderzoeken op verzoek van ouders, leraren, deskundigen;
- (Ver)maakt bestaande therapieën en trainingen die gericht zijn op het behandelen van problemen binnen de fysiek functionele, psychosociale, identiteits- en emotionele ontwikkeling van leerlingen op maat voor de specifieke populatie leerlingen;
- Adviseert met betrekking tot aanschaf en gebruik van hulpmiddelen en aangepast schoolmateriaal voor sociaal-emotioneel klimaat;
- Verzorgt informatie omtrent het behandel aanbod en aanmeldprocedure voor ouders, leerlingen en leraren.

Vaktherapeutische behandeling

Vaktherapeut:

- Voert observaties uit en stelt conclusies en adviezen op ten behoeve van de diagnosestelling en vaktherapeutische behandeling;
- Stelt het behandelplan op en stelt dat tijdens de behandeling bij;
- Behandelt de leerling op basis van het opgestelde behandelplan met behulp van de therapeutische methodieken, interventies en trainingen, zowel individueel als in groepsverband;
- Legt het resultaat vast door middel van evaluatie van doelstellingen binnen de therapie en het effect buiten de therapie (transfer);
- Besluit wanneer doelstellingen behaald zijn en/of wanneer er geen voldoende vooruitgang geboekt wordt om de behandeling voort te zetten;
- Onderhoudt een therapeutische relatie met de leerling;
- Voert overleg met betrokkenen zoals ouders, leerlingen, andere deskundigen en leraren over de behandeling, de voortgang en de resultaten;
- Betrekt ouders bij de behandeling vanuit de systeemvisie;
- Consulteert en/of informeert andere deskundigen, behandelaars en begeleiders en verwijst (eventueel) naar andere deskundigen;
- Stelt de voorgeschreven rapportages op, de rapportages voor leerling-besprekingen en rapporteert aan andere deskundigen;
- Woont leerling-besprekingen bij vanuit de eigen vakinhoudelijke expertise;
- Neemt deel aan teamvergaderingen, woont ouderavonden bij en geeft daar ook voorlichting aan ouders;
- Adviseert bij het bepalen van de niveaugroep waarin de leerling geplaatst kan worden;

- Vervaardigt (aangepaste) materialen/instrumenten of geeft anderen aanwijzingen daartoe;
- Voert de administratie verbonden aan de eigen werkzaamheden.

Professionalisering

Vaktherapeut:

- Houdt de voor het beroep vereiste bekwaamheden op peil en breidt deze zo nodig uit;
- Reflecteert op het eigen therapeutisch handelen;
- Neemt deel aan scholings- en ontwikkelingsactiviteiten, collegiale consultatie en intervisie;
- Participeert in kwaliteitskringen om te komen tot intercollegiale toetsing;
- Houdt zich op de hoogte van ontwikkelingen op het vakgebied, bestudeert relevante vakliteratuur;
- Zet zich in voor kennisoverdracht bij leraren, behandelaren en beginnende vaktherapeuten/stagiaires.

4. Kader, bevoegdheden & verantwoordelijkheden

Vaktherapeut beslist over/bij:

- het uitvoeren van observaties en behandeling en het stellen van diagnoses;
- het adviseren van leraren en schoolleiding over te nemen maatregelen, te gebruiken methoden en trainingen en bij de begeleiding van leraren en ouders;
- het toetsen van school-, zorg-, en voorlichtingsplannen op therapeutische en trainingsgerichte aspecten en op aspecten van sociaal emotioneel klimaat;
- professionaliseringsactiviteiten en kennisoverdracht.

Kader:

De beleidslijnen van de schoolleiding en de beroepscode en het beroepsprofiel voor vaktherapeuten (Federatie Vaktherapeutische Beroepen);

Verantwoording:

De vaktherapeut legt functioneel verantwoording af in het multidisciplinaire zorgteam en legt hiërarchisch verantwoording af aan de schoolleiding over de organisatie, ontwikkeling, uitvoering en implementatie van de vaktherapeutische expertise, de kwaliteit van de verleende curatieve vaktherapie en over kennisoverdracht en de deelname aan professionalisering.

5. Kennis en vaardigheden

Vaktherapeut beschikt over:

- HBO-/HBO-master-opleiding vaktherapie aangevuld met registratie als vaktherapeut bij de Stichting Registratie Vaktherapeutische Beroepen;
- theoretische kennis en praktijkkennis van de vakgebieden ontwikkelingspsychologie, pedagogiek, neurologie, didactiek en psychiatrie (psychiatrische beelden volgens DSM);
- kennis van therapeutische methoden en technieken en vaardigheid in de toepassing ervan binnen vaktherapie;
- vaardigheid in het opbouwen en onderhouden van een therapeutische relatie;
- inzicht in de taak, organisatie en werkwijze van de school;

Voorbeeld functieomschrijving Vaktherapeut in het onderwijs
 Federatie Vaktherapeutische Beroepen
 Februari 2013

- vaardigheid in het opzetten en aanpassen van behandelplannen;
- vaardigheid in reflectie, evaluatie en resultaatmeting;
- vaardigheid in het ontwikkelen, samenstellen en aanpassen van oefenmateriaal;
- vaardigheid in het hanteren van de betreffende instrumenten/middelen;
- vaardigheid in verbale (gesprekstechnieken) en non-verbale communicatie en het op deze wijze tegelijkertijd oproepen/stimuleren van expressie van de leerling;
- vermogen om te volharden en geduld te hebben;
- vermogen om oplettend, integer en betrouwbaar te zijn;
- draagkracht voor coping met fysieke en psychische belasting.

6. Contacten

De vaktherapeut heeft contact met:

- de schoolleiding en andere specialisten/deskundigen en leraren over behandelmethodes, behandeling, e.d. om informatie uit te wisselen;
- leerlingen in het kader van de behandeling;
- ouders om hen te informeren en de voortgang te bespreken;
- andere deskundigen om hen te consulteren, informeren of door te verwijzen.